

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre 4 Korona
Fél évre 2 Korona
Negyed évre 1 Korona

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények,
előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadó-
hivatal jutányos ár mellett közöl.

Népszerű intézmény.

Alig emelkedett Mindszenten valami oly gyorsan népszerűsége, mint az óvoda.

A télen azzal lettek a szülők kecségetve, hogy a nyáron módját ejti a felügyelő bizottság s a fel nem vett kicsinyek is otthont fognak nyáron az óvodában találni.

De ez a terv is csütörtököt mondott, mert hisz ma van az elég szűk helyiségekben negyedfélszáz kis gyermek, s még — a jelentkezők számát tekintve — van kilátás, hogy még háromszázzal megszorodik a kis óvodások száma.

Hát ismét be kelle szüntetni a beiratásokat, mert hiszen az óvoda feladata nem az, hogy egy nagy tömeg gyereket őrizzen, de igenis célja a kisdetek testi s szellemi erejének képzése.

Van Mindszenten 1200—1500 tanköteles gyermek. Nos, ezeknek háta megett van ugyanannyi óvodás is, mit egészen természetesnek találunk.

Egy bizonyos, s ez az, hogy a mai óvoda nem képes az óvodások talán egyharmadát se magába fogadni. Tehát reánk vár a kötelesség, hogy némileg is tegyünk eleget a szülők, s egyáltalán a lakosság várakozásának.

A népmozgalom örvendetes községünkben.

A pusztító járványok terjedésének az orvosi tudomány többé-kevésbé — hála az Égnek — utját tudja állani, s így a szaporulat nem esvén a járvány áldozatául, az óvodások s tan-kötelesek száma szaporodik.

Hát mit tesz a község, ha a szaporulat üzi az óvodakérdés fejlesztésére?

Építeni, személyzetet alkalmazni, azt fizetni képtelen.

A törvény azonban gondoskodik, hogy a szegénység mellett is lendíthessenek magukon a községek.

Igy megengedi a törvény oly községeknek, melyek 10—15 ezer forint

egyenes adót fizetnek, hogy óvoda hiányában állandó gyermek menházat állítsanak, sőt azt is megengedi, hogy ha erre is képtelen a község, nyári menedékházat állítson, vagyis a legnagyobb dologidőben, minő az aratás stb., midőn a hat évnél idősebb gyermekeknek beáll a szünidejük, vagyis vakáció van, a hat évesnél fiatalabbak vonuljanak be az iskolába, s őszig tartassék ez óvodaszerű folyam.

Mindszentnek több egyenes adója van 10—15 ezer forintnál, de szegénysége s a nép tulszaporasága miatt megengednék, hogy akár állandó menedékházat állítson, sőt még a legolcsóbb nyári menedékház felállítását is concedálná a törvény.

A viszonyok megmutatják, hogy mitevők legyünk.

A „Mindszenti Ifjúsági Egyesület” alapszabályai.

11. §.

A pénztáros az egyesület pénzét felelősség mellett kezeli. Ő teljesíti az igazgató utalványozására a fizetéseket, s ő helyezi el az egyesület által megjelölt pénztárat a befolyt pénzt. Az év végén okmányolt számadást terjeszt a közgyűlés elé.

12. §.

A könyvtáros az egyesület könyvtárát kezeli a megállapított ügyviteli szabályzat szerint.

13. §.

A választmány az elnökök által bejelentett fegyelmi ügyeket a panaszolt meghallgatása után bírálat alá veszi, s ha a vétséget bebizonyítottnak találja, az illetőre büntetést szab, de az egyleti atyák közül háromnak jelenléte szükséges.

A büntetések a következők lehetnek: megintás, dorgálás, az egyesületből rövidebb vagy hosszabb időre való kizárás.

A kizárás egy évnél hosszabb időre nem terjedhet, de aki egy évnél hosszabb időre záratott ki, az csak újabb jelentkezés és választás útján lehet ismét tagja az egyesületnek.

Az új tagok felvétele, a tisztviselők működésének felügyelete, a pénztár kezelésének ellenőrzése a választmány hatáskörébe tartozik.

A választmány, mely üléseit minden két hónapban, szükség esetén azonban egyébkor is tartja, fegyelmi esetekben zárt ülésben határoz; más ügyek tárgyalása alatt azonban minden tag jelen lehet, de a tanácskozásban és szavazásban részt nem vesznek.

14. §.

Az egyesület körében működésük által kitünt rendes tagokat a közgyűlés jutalomban vagy más kitüntetésben részesítheti.

15. §.

A közgyűlés határozat képességéhez a tagok egy negyedének jelenléte szükséges, kivéve, ha az alapszabályok megváltoztatása, vagy az egyesület feloszlata tárgyában határoz a közgyűlés, amikor is az összes tagok legalább felének kell jelen lenniök. Ha a tagok a kívánt számban a közgyűlésen nincsenek jelen, a közgyűlés két hétre elhalasztatik s akkor a jelenlevők, tekintet nélkül a számra, érvényesen határozhatnak.

16. §.

A közgyűlésen a határozatok szótöbbséggel hozzák, de ha valamely tag kizárása, vagy az egyesület feloszlata fölött hoznak határozatot, a határozat érvényességére a jelenlevők szavazatának háromnegyed része szükséges. Egyenlő szavazat esetén az igazgató szavazata dönt.

17. §.

Azon esetre, ha az ifjúsági egyesület tartós részvétlensége miatt tovább fenn nem állhatna, annak egy a végre, személyre szóló meghívók útján, külön hirdetett közgyűlésen ideiglenes feloszlata általános szótöbbséggel kimondható, de ezen közgyűlésen az összes tagok háromnegyedének jelenléte szükséges. Ha tagok háromnegyedrésze meg nem jelennek, egy hónapon belül új közgyűlést kell összehívni, mely tekintet nélkül a tagok számára, a feloszlás ügyében egyszerű szótöbbséggel határozhat.

Az egyesület netáni pénze azonban az állami iskolai gondnokság felügyelete alatt biztos helyen gyümölcsöztetendő, míg új egyesület nem alakul, mi ha 10 év alatt sem sikerülne, a pénz és egyéb vagyon iskolai jótékony célra fordítandó.

18. §.

A pénz és egyéb vagyon hovaforítását, valamint az alapszabályok megváltoztatását magában foglaló határozatok foganatosítás előtt a kir. tanfelügyelőséghez lesznek felterjesztendők.

19. §.

Az alapszabályok jóváhagyás végett 3 példányban a megyei kir. tanfelügyelőséghez beterjesztetnek. Az egyesület aláveti magát annak, hogy azon esetben, ha az alapsza-

bályokban meghatározott czélt és eljárást, illetőleg hatáskörét meg nem tartja, a kir. kormány által, amennyiben további működése által az állam vagy az egyleti tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnék, haladéktalanul felfüggesztessék, s a felfüggesztés után elrendelt szabályos vizsgálat eredményéhez képes végleg fel is oszlattassék, vagy pedig az alapszabályok legpontosabb megtartására, különbeni felosztás terhe alatt köteleztessék.

A „Mindszenti Ifjúsági Egyesület“ házi rendszabályzata.

I. Az egyesületben tartandó előadások és felolvasások.

1. Az egyesületben közismereti és közhasznú előadások tartatnak.

2. Az előadások sorrendjét az igazgató állítja össze.

3. Az előadások ideje vasárnap esti 5—7 óráig tart.

4. Az egyesületben tartandó előadásokon nemcsak az egyesület rendes- és pártoló tagjai, hanem valamely tag bevezetése mellett nem tagok is jelen lehetnek.

II. A tagok szórakozásáról és az ifjak által követendő felelősségi szabályokról.

5. Az egyesület helyisége minden vasárnap 3—7 óráig a tagok részére nyitva áll; ezen kívül november hó 1-től április hó 1-ig minden kedden délután 4—6 óráig.

6. Az egyesület tagjai az e célra rendelt helyiségben lapokat olvashatnak, valamint sakk- és dominóval, vagy az igazgató által megengedett és e célra beszerzett ártatlan természetű játékokkal szórakozhatnak.

7. Az előadásokat későn jövetellel, ki- és bejárással vagy beszélgetésekkel zavarni nem szabad. Ha azonban valaki akarata

ellenére is későn jönne, helyét lehetőleg csendesen és zaj nélkül foglalja el.

(Folytatása következik.)

Vegyések.

— Látogatás a mindszenti áll. iskolánál. **M e s z l é n y i** István kultuszminiszteri osztálytanácsos folyó hó 8-án községünkbe érkezett s az állami isk. tanítótestületet egybehívta, valamint látogatást tett a gondnoksági elnöknel.

— Indítvány. A ma délelőtt tartandó községi képviselőtestületi közgyűlés elé Korom Lajos és társai azon kérelmet nyújtották be, hogy a képviselőtestület írjon fel az igazságügyminiszterhez a szegények ingyenes jogvédelme és a házi tüzhely védelme ügyében.

— Czáfolat. Falta Gyula ur, mint a „Mindszenti Általános Népkör“ elnöke, határozottan megczáfolja lapunk múlt számában megjelent „Zászlószentelés“ című cikk azon kitételét, melyben az van mondva, hogy az volt a cél, az volt a nyilvánvaló szándék, hogy ez a zászlószentelés kizárólag a kör, jobban mondva: a szocialisták ünnepe legyen. Őszinte örömmel vesszük ezen határozott czáfolatot, annál is inkább, mert ez által arról győződünk meg, hogy a „Mindszenti Általános Népkör“ a kölcsönös szeretet és bizalom megvalósításán működik.

— Esküvő. Tóth János szolgabírói díjnok tegnap tartotta esküvőjét Vajda Margit kisasszonnyal Nagy-Körösön. Sok szerencsét!

— Különvonat Budapestre. A m. kir. államvasutak Igazgatósága a Duna ünnepekre Budapestre felránduló kényelmére folyó hó 13-án déli 12 óra 10 perczkor egy külön vonat indítását rendelte el Szegedről,

amely Budapest nyugoti pályaudvarra d. u. 5 óra 5 perczkor fog érkezni. Ezen vonatnak a Mindszentről 9 óra 24 perczkor induló rendes vegyes vonathoz csatlakozása lesz Szegeden. Május 14-én éjjel 12 óra 30 perczkor Budapest nyugoti pályaudvarról fog ezen különvonat Szegedre visszaindulni és Szegedre reggel 6 óra körül fog érkezni. — Menettérti jegyek ára Hmvasárhelytől Budapestig és vissza: I. oszt. 21 korona 60 fill., II. oszt. 14 korona, III. oszt. 10 korona 80 fillér.

— Községi közgyűlés. Mindszent község képviselőtestülete ma délelőtt 10 órakor tartja rendes havi közgyűlését a következő tárgysorozattal:

1. A tanyai iskola helyiségnek Bacsá Mihálytól megvett földterület tárgyában kötött adásvevési szerződés jóváhagyása.

2. Nagyméltóságú örgróf Pallavicini Sándor ur ó Excellentiájának köszönő levele aranygyapjas vitézzé történt kiténtetése alkalmával küldött üdvözlőre.

3. Kis Rozália és Koczka Julianna községi szülésznők kérelme fizetésük felemelése iránt.

4. Csongrádvármegye tekintetes alispáni és a tiszántuli járás tekintetes főszolgabírói hivatalának 8218. és 1148/1903. sz. a. rendeleteik a községben rendszeresítendő községi állatorvosi állás betöltése iránt.

5. A községen átvonuló müuton szedhető kövezetvám tariffa megállapítása iránti intézkedés.

6. Benedek György háza és udvartelkének levágásáért egyezségileg adandó kártalanítási összeg tárgyabani bizottsági jelentés jóváhagyás iránt.

7. Robicsek Mór kérelme az összes községi iskolák és a felső vendéglő padlásainak székfü virág szárításra nézve átengedés iránt.

TARCZA.

ANIKÓHOZ.

... „Mikor elbucsuztam, s én kimentem a nagy világba, megfogadtuk egymásnak, hogy nem irunk, nem csevegünk levélben sem egymással, addig, amíg mint híres ember haza nem térek szülőfalumba, hozzád, Annuskám, édes szentem!

Szegény anyámnak majd a szive szakadt meg, mikor elbocsátotta egyetlen fiát, reménységét, az egyetlent, a legkisebbet, a ki megmaradt az öt közül.

De nem hagytam egyedül. Te voltál mellette, hűséges gyámolítója vigasztalan magányában, te édes, te jó, ki úgy szereted őt, mintha édes anyád volna.

Megtartottuk fogadalmunkat hat hosszú éven át. Ha most elgondolom, hogy hat évig nem láttalak, nem hallottam hangodat, úgy érzem, olyan áldozatot hoztam, melyért nem kárpótolhat semmi, semmi.

De most már elmúlt! Itt-ott az édes anyámnak írott levelekből tudtad meg életem folyását... mit tudtok ti, szeretteim, ott az erdélyi csöndes falucskában?

Mert tudd meg, édes Annám, hogy mindaz, a mit hat hosszú éven át édes anyámnak életem lefolyásáról összeírtam, nem volt egyéb, mint egy nagy hazugság! Igen, hazugság! De keservesen esett nekem, hogy hazudnom kellett jólletről, haladásról,

elismerésről, hírnévről és azok az ujjongó, boldogságtól sugárzó levelek, melyek a szívem hasogatták: Boldog vagyok, lelkem édes fia, hát annyira ismernek, szeretnek abban a nagy városban és Anikó mindig csak azt hajtogatja, elfelejt majd engem a szép, cifra ruhás asszonyok között, én meg vigasztalom. Nem olyan ám az én Károlyom! De aztán gondolj reánk sokat, édes fiam és el ne feledd azt az édes jó gyermeket, Annát.

Én édes Anikóm, hogy én téged elfelejthetnélek!

Mikor összekuporgatott pénzecskémmel elhagytam falumat, hogy a fővárosba menjek, gyermek voltál, még Anikóm, alig tizenhat éves...

A tehetség tombolt bennem, nem hagytam nyugodni! Híres festő akartam lenni; ez volt az én bálványképem, ábrándom álmom! Két évet töltöttem a fővárosban. Ekkor kezdődött az én nagy hazugságom.

Azt írtam anyámnak, hogy jó dolgom van, a mesteriskolába járok szorgalmasan, mestereim nagy jövőt jósolnak, dicsérik szorgalmamat, tehetségemet. Ez mind igaz volt. Azt is írtam, hogy szabad időmben tanítok festeni, rajzolni és ha nem is urasan, de gond nélkül megélhetek. Gond nélkül? kényelmesen!

Elhiszed-e nekem, édes szentem, hogy többet éheztem, mint ettem? Hányszor feküdtem le üres gyomorral, hideg szobában. Büszke voltam, nem akartam könyörögni,

koldulni egy kis támogatásért, segítségért nagy uraknál, mint sok pályatársam tette, inkább éheztem.

Elmult valahogy az a nyomoruságos két esztendő is; fiatalságom, vasakaratom és erős egészségem voltak hűséges társaim, akiknek segítségével valahogy csak kibírtam ezt a sok nyomoruságot.

Valamelyik napon azt mondta mesterm: „Fiatal ember, ön itthon már nem tanulhat; tehetsége és szorgalma révén az elsők közé emelkedhetik, de tanulnia kell, sokat tanulnia! Meg kell ismernie a világot, a külföldet. Menjen ki Párisba, tanulmányozza a murameket és a mi a fő, tanuljon a legujabb francia mesterektől!”

Keserű válasz lebegett ajkamon, kimentni Párisba? de mikor oly szegény vagyok, hogy alig jut a mindennapra? Lehajtottam fejemet és némán kimentem a teremből. Ekkor segítségemre jött szerencse. Néhány forintért eladtam egy bájos kis tanulmány fejet — mint később hallottam tizszeres árát nyerte rajta a kereskedő — és ekkor írtam anyámnak, hogy csinos kis összeget takarítottam meg e két év alatt és most megyek ki Párisba.

Mikor Párisba megérkeztem, éppen öt forint volt a zsebemben. Azt hiszed kétségbeestem? Nem, kis Anikóm! Biztam a jó szerencsében. A jó szerencse nem is váratott magára, megjelent egy festőtársam személyében, aki elvitt magával haza.

8. Csongrád vármegye tekintetes alispáni hivatalának 3896/1903. sz. rendelete Dombi Ferencz illetősége ügyében határozat hozatal végett.

9. Antal András adóügyi jegyző kérelme egy hónapi szabadságidő engedélyezése iránt.

10. Az összes pénztárak megvizsgálásáról az elmúlt hóban felvett előjárósági leletek.

— Jó tanács. Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten, a „Sétatéri“ vagy a „Margitszigeti“ fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner, Budapest és a Margitsziget oly bámulatraméltó gyönyörű sétaterei részére.

Köszönetnyilvánítás.

A „Mindszenti Általános Népkör“ forró köszönetét fejezi ki Főt. Keller Lajos plébános urnak a zászlószentelés alkalmával mondott nagyhatású, gyönyörű prédikációjáért, továbbá Tary István főszolgabíró urnak és a községi előjáróságnak a kör iránt tanúsított jóindulatukért, valamint mindazoknak, kik szíves megjelenésükkel az ünnepély fényét emelték. Végül köszönet illeti a rendezőséget fáradhatlan ügybuzgalmáért.

Az Elnökség.

Nyilvános számadás.

A „Mindszenti Általános Népkör“ által f. hó 1-én tartott zászlószentelés alkalmával a zászlószeg beveréséről a községi előjárósági leletek folytak.

bők István 10 f, Herczeg János 20 f, Szunyi P. 30 f, Lantos Pál 10 f, Pusztai Gy. 10 f, Szécsényi K. 20 f, Samu István 20 f, Farkas István 20 f, Apró József 40 f, Hevesi J.-né 40 f, Szabó G.-né 10 f, Veres I. 10 f, Horváth Mihály 20 f, Antal János 40 f, Varga F. 20 f, Szimcsák Sándor 5 kor., Gyovai I. 10 f, Samu János 20 f, Ambrus D. 60 f, Keresztes Ferencz 5 kor., B. Mihály István 29 f, Erhard F. 20 f, Szalma S. 20 f, Hevesi Lukács 20 f, Czutor L. 20 f, Lantos K. 20 f, Ambrus A. 20 f, Bozó V. 20 f, Urbán G. 10 f, Korom Gáspár 20 f, Takács Máté 1 kor., Tóth M. 30 f, Szécsényi R. 10 f, Erhard B. 20 f, Korom M. 20 f, Csorba P. 20 f, Mihály M. 6 f, Pálinkó I. F. 20 f, Véro A. 20 f, Pálinkó János 20 f, Pusztai M. 1 kor., Varga M.-né 10 f, Pázsik J. 10 f, Herczeg Ferencz 10 f, Karkas F. 2 f, Weselovszki F. 10 f, Tiricz F. 10 f, Kis P. P. 20 f, Apró B. 20 f, Borka J. 20 f, Berki I. 10 f, Apró E. 20 f, Pével M. 20 f, Fülöp L. 10 f, Nagy B. I. 10 f, Pintér G. 20 f, Gémes R. 10 f, Gémes B. 10 f, Galambosi A. 10 f, Lőrincz F. 6 f, Magyar Gy. 4 f, Mihály E. 6 f, Borka J. 4 f, Mezei G. 10 f, Megyeri P. 24 f, Varga M. 4 f, Mihály G. 4 f, Weselovszki I. 4 f, Mihály F. 10 f, Varga A. 12 f, Bánfi L. 10 f, Apró K. 10 f, Mihály A. 10 f, Győri A. 20 f, Hevesi J. 2 f, Horváth M. 4 f, Nagy Gy. 6 f, Bozó P. 8 f, Megyeri I. 10 f, Kis K. 20 f, Erhard I. 10 f, Tartóczkó J. 20 f, Nagy G. 40 f, Szanyi G. 20 f, Dombi F. 20 f,

Ormándi I. 4 f, Tóth F. 6, Apró A. 20 f, Korom L. 30 f, Bánfi F. 20 f, Fülöp J. 60 f, Szobácsi R. 4 f, Szécsényi K. 4 f, Szécsényi F. 20 f, Tatár J. 20 f, Mihály M. 10 f, Tolnai J. 10 f, Oroszlámos F. 10 f, Mezei L. 10 f, Bozsák G. 2 f, Varga F. 10 f, Kis K. 20 f, Német S. 10 f, Gaál L. 30 f, Korom I. 10 f, Tóth I. 20 f, Tóth J. 8 f, Erhard P. 4 f, Lucza I, 4 f, Tülkös G. 4 fillér.

(Folytatása következik.)

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos:
Weisz Ignác.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsém Mindszent és vidéke igen tisztelt közönségét értesíteni, miszerint Mindszenten a Mihály Bálint-féle kovácsműhelyt átvettem és mint

g é p é s z -
k o

ajánlom magam
becses pá

LEGJUTÁNYOSABB CSÉPLÉSI SZÉN

az elsőrendü tatai brikett és tatai darabos szén.

A porosz szenet is teljesen pótolja.

PONTOS ÉS GYORS KISZOLGÁLÁS!

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat

BUDAPEST, V., ERZSÉBETTÉR 10.

Elárusító: SCHWARCZ IGNÁCZ, Mindszent.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, V. KER., VÁCZI-KÖRUT 32. SZÁM.

a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplő-készleteit,

14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-lokomobiljait és végre

és egyéb gépeit, továbbá